

ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 20

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για την πΓΔΜ

Επιμέλεια:

Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥΑ'

Ομάδα Σύνταξης:

Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥΑ',
Μ. Χαροκόπος, Γραμματέας ΟΕΥΑ'

-Ιούνιος 2018-

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Angjushen: Ενεργειακός σχεδιασμός της Κυβέρνησης της πΓΔΜ	4
-Angjushen: Περί λειτουργίας αγωγού πετρελαιοειδών Θεσσαλονίκης - Σκοπίων για τη μεταφορά ντίζελ και	4
1.2 Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate	4
-«East Gate»: Επενδυτικό σχέδιο ύψους €350 εκατ. από όμιλο αλβανικών συμφερόντων	4
1.3 Τραπεζικός & Ασφαλιστικός Τομέας	5
-EBRD: Δάνειο €10 εκατ. για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις	5
1.4 Μεταφορές & Επικοινωνίες	5
-Έναρξη κατασκευής αυτοκινητοδρόμου Rankovce-Kriva Palanka	5
-Εκτιμήσεις για το κόστος κατασκευής του αυτοκινητοδρόμου Kicevo - Αχρίδας	5
-Angjushen: Για την κατασκευή του αυτοκινητοδρόμου Skorje – Blace (πΓΔΜ-Κόσσοβο)	5
-TELECOM πΓΔΜ: 25,9 εκατ ευρώ το μέρος που θα διατεθεί από τα κέρδη του 2017	6
1.5 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων	6
-Οι επενδύσεις στη γεωργία εξαρτώνται άμεσα από τα δάνεια	6
-Περισσότερα από 78 εκατ. ευρώ σε αγροτικές επιδοτήσεις	6
-Αυξημένο ενδιαφέρον για την παραγωγή καπνού στην πΓΔΜ	6
1.6 Τομέας Εμπορίου	6
-Δείκτες κύκλου εργασιών στον τομέα του εμπορίου, Μάιος 2018	6
1.7 Βιομηχανικός Τομέας	7
-TELAMON: Επενδύσεις της αμερικανικής εταιρεία στην πΓΔΜ	7
-DURA Automotive Systems: Εργοστάσιο της αυτοκινητοβιομηχανίας στο Bunardzik	7
-Angjushen: Ανακοίνωση νέων επενδύσεων συνολικού ύψους 11 εκατ. ευρώ	7
1.8 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος	7
1.9 Τομέας Τουρισμού	7
-Ελλάδα σταθερά ο πρώτος τουριστικός προορισμός των πολιτών της πΓΔΜ	7
-Κοινή προώθηση εξωτερικού τουρισμού Σερβίας – ΠΓΔΜ	8
1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	8
-Μείωση ενεργών επιχειρηματικών οντοτήτων σε ετήσια βάση στην πΓΔΜ (στοιχεία 2017)	8
-Σχέδιο Οικονομικής Ανάπτυξης: Έναρξη της διανομής κεφαλαίων προς επιχειρήσεις	8
-Ανησυχία των εργοδοτών για τις πιέσεις αύξησης του κατώτατου μισθού	8
-Αντίδραση των επιχειρήσεων στην εισαγωγή προοδευτικών φορολογικών συντελεστών	8
-Δελτία τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στην πΓΔΜ (5 ^{ης} , 13 ^{ης} & 25 ^{ης} Ιουνίου τ.ε.)	9
2. Οικονομικές ειδήσεις	9
-Οικονομικό Προφίλ πΓΔΜ για το έτος 2017	9
-Αυξητική πορεία Άμεσων Ξένων Επενδύσεων σε πΓΔΜ (α' τρίμηνο 2018)	9
-Οριακή ανάπτυξη της τάξης του 0,1% για την οικονομία της πΓΔΜ (α' τρίμηνο 2018)	9
3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	10
-Συμμετοχή Προέδρου πΓΔΜ σε 6ο Παγκόσμιο Φόρουμ στο Μπακού του Αζερμπαϊτζάν	10
-Ιταλική Επιχειρηματική Αποστολή στην πΓΔΜ (Σκόπια, Ιούνιος 2018)	10

4. Ευρωπαϊκή προοπτική	11
-Εκδήλωση για το νέο Πρόγραμμα Οικονομικών Μεταρρυθμίσεων της πΓΔΜ (ERP 2019-2021)	11
-15 ^η Σύνοδος Επιτροπής Σταθεροποίησης και Σύνδεσης ΕΕ - πΓΔΜ (Σκόπια, 19-20 τ.μ.)	11
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	12
-Συμφωνία των Πρεσπών για το ζήτημα της ονομασίας της πΓΔΜ (17.6.2018)	12
-Αύξηση του αριθμού των προσπαθειών παράνομης διέλευσης των συνόρων της πΓΔΜ	12
6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις	12
-World Picnic - Taste the World (Σκόπια, 21.5.2018)	12
-Διοργάνωση διεθνούς συνεδρίου για την ενέργεια στην πΓΔΜ (Στρούγκα, 7-8 Ιουνίου 2018)	12

Σημειώσεις:

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείται πλέον να λαμβάνεται τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας: (ecocom-skopje@mfa.gr)

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Angjushen: Ενεργειακός σχεδιασμός της Κυβέρνησης της πΓΔΜ

Σύμφωνα με δηλώσεις του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης της πΓΔΜ, κ. Angjushen, στο Διεθνές Συνέδριο για την ενέργεια που διοργανώθηκε στην Στρούγκα ('Energy Forum 2018', 7&8 Ιουνίου τ.ε.), ο νέος ενεργειακός νόμος εξασφαλίζει τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την εύρυθμη λειτουργία μίας απελευθερωμένης και ανταγωνιστικής αγοράς ενέργειας. Ως προς την παραγωγή ενέργειας, σχεδιάζεται να τεθεί, εκ νέου, σε πλήρη λειτουργία το θερμοηλεκτρικό εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας του Oslovej και να αυξηθεί η παραγωγική ικανότητα του μεγαλύτερου θερμοηλεκτρικού εργοστασίου της χώρας στο Μοναστήρι (Bitola). Στον τομέα των ΑΠΕ, η Κυβέρνηση στοχεύει στην προσέλκυση επενδύσεων για την κατασκευή φωτοβολταϊκών σταθμών συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 200 MW, ενώ η κρατική εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας 'ELEM' αναμένεται να αναλάβει το έργο κατασκευής των υδροηλεκτρικών σταθμών 'Cebren' και 'Galiste'. Ως προς τη σύνδεση της πΓΔΜ με τα ενεργειακά δίκτυα των γειτονικών χωρών, στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας εκκρεμεί η κατασκευή της ηλεκτρικής διασύνδεσης με την Αλβανία, έργο για το οποίο έχει εξασφαλιστεί δάνειο (ύψους 37 εκατ. ευρώ) από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης. Για την κάλυψη των αναγκών της σε φυσικό αέριο, η πΓΔΜ εξαρτάται πλήρως από έναν προμηθευτή - την Gazprom, κάτι το οποίο, όπως τόνισε ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, πρέπει να αλλάξει, το συντομότερο δυνατόν. Η ταχύτερη οδός για την υλοποίηση αυτής της αλλαγής είναι, όπως ο ίδιος προσέθεσε, η σύνδεση της πΓΔΜ με το σύστημα φυσικού αερίου της Ελλάδας. Επιδίωξη της Κυβέρνησης, σύμφωνα με τον κ. Angjushen, είναι η πΓΔΜ να συνδεθεί (πέραν της Ελλάδας και της Βουλγαρίας) με Αλβανία, Κόσσοβο και Σερβία και να εξελιχθεί σε χώρα διέλευσης φυσικού αερίου.

-Angjushen: Περί λειτουργίας αγωγού πετρελαιοειδών Θεσσαλονίκης - Σκοπίων για τη μεταφορά ντίζελ και σχεδιαζόμενου δια-συνδετήριου αγωγού φυσικού αερίου Ελλάδας - πΓΔΜ

Ο αρμόδιος για την οικονομία Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης της πΓΔΜ, κ. K. Angjushen αναφέρθηκε στο πλαίσιο συνέντευξης τύπου, στη συζήτηση σχετικά με το θέμα της εκ νέου λειτουργίας του αγωγού πετρελαιοειδών Θεσσαλονίκης - Σκοπίων για τη μεταφορά ντίζελ και στον σχεδιαζόμενο δια-συνδετήριο αγωγό φυσικού αερίου Ελλάδας - πΓΔΜ. Σημείωσε ότι η Κυβέρνηση δεν πρόκειται να αποδράσει από την αντιμετώπιση προβλημάτων που της κληροδοτήθηκαν από το παρελθόν, αλλά θα επιδιώξει την επίλυσή τους. Ως προς τον σχεδιαζόμενο δια-συνδετήριο αγωγό φυσικού αερίου Ελλάδας - πΓΔΜ, ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης δήλωσε ότι είναι πιθανόν η κατασκευή του να αρχίσει το β' εξάμηνο του 2019, συμπληρώνοντας ότι έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον από διεθνείς χρηματοδοτικούς Οργανισμούς για τη χρηματοδότησή του.

1.2 Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate

-«East Gate»: Επενδυτικό σχέδιο ύψους €350 εκατ. από όμιλο αλβανικών συμφερόντων

Ο Πρόεδρος του ομίλου αλβανικών συμφερόντων 'Balfin', κ. S. Mane, παρουσίασε, στο πλαίσιο πρόσφατης συνάντησής του με τον Πρωθυπουργό της πΓΔΜ, κ. Z. Zaev, το επενδυτικό σχέδιο υπό τον τίτλο 'East Gate' για την αξιοποίηση του πρώην εκθεσιακού χώρου 'Skopje Fair', στα περίχωρα της πόλης των Σκοπίων. Σύμφωνα με τον υφιστάμενο σχεδιασμό, το 'East Gate' θα καλύπτει, όταν ολοκληρωθεί, συνολική έκταση 152.000 τ.μ. και θα περιλαμβάνει εμπορικό κέντρο με περισσότερα από 250 καταστήματα, οικιστικό συγκρότημα 1.600 διαμερισμάτων, πέντε κτήρια γραφείων, καθώς και χώρο στάθμευσης χωρητικότητας 2.000 αυτοκινήτων. Το συνολικό ύψος της επένδυσης υπολογίζεται να ανέλθει στα 350 εκατ. ευρώ και αναμένεται ότι θα δημιουργηθούν 2.000 νέες θέσεις εργασίας. Η κατασκευή του έργου, το οποίο σχεδίασε το τουρκικό αρχιτεκτονικό Γραφείο 'Yazgan Design Architecture Inc.', εκτιμάται ότι θα διαρκέσει πέντε έως επτά χρόνια. Ο ΠΘ της πΓΔΜ καλωσόρισε το επενδυτικό σχέδιο του ομίλου 'Balfin', εκφράζοντας την πεποίθησή του ότι το «μικρό αυτό θαύμα» θα μετατραπεί σε πραγματικότητα προς όφελος της πόλης των Σκοπίων και της οικονομικής ανάπτυξης όλης της χώρας. Από πλευράς του, ο κ. Mane σημείωσε ότι στους στόχους του ομίλου περιλαμβάνονται η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών, η ανάπτυξη, η προστασία του περιβάλλοντος και η συνεισφορά στον πολιτισμό και στην εκπαίδευση. Ο όμιλος 'Balfin' έχει αναπτύξει εκτεταμένη

επιχειρηματική δραστηριότητα στην πΓΔΜ, καθώς έχει επενδύσει στη κατασκευή του εμπορικού κέντρου 'Skopje City Mall' (το οποίο εξαγόρασε τον Οκτώβριο του 2016 η βρετανική 'Hystead Ltd' και στην αλυσίδα καταστημάτων ηλεκτρονικών ειδών 'Neptun'. Σημειώνεται ότι η Αλβανία κατατάσσεται στην 22^η θέση μεταξύ των χωρών προέλευσης Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (ΑΞΕ) στην πΓΔΜ, με το συνολικό ύψος των αλβανικών επενδεδυμένων κεφαλαίων, την περίοδο 1997-2016, να ανέρχεται σε 39,6 εκατ. ευρώ (0,9% επί του συνόλου – διαθέσιμα στοιχεία θέσης από εδώ Κεντρική Τράπεζα). Οι αλβανικές ΑΞΕ στην πΓΔΜ καταγράφουν σταθερά ανοδική πορεία, καθώς από μηδενικές, το 1997, αυξήθηκαν σε 11,6 εκατ. ευρώ, το 2011, ενώ υπερτριπλασιάστηκαν μέχρι το 2016.

1.3 Τραπεζικός & Ασφαλιστικός Τομέας

-EBRD: Δάνειο €10 εκατ. για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) ενέκρινε δάνειο ύψους 10 εκατ. ευρώ για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) στην πΓΔΜ, τα οποία θα διοχετευθούν μέσω εγχώριας τράπεζας (Ohridska banka – Societe General). Η νέα πιστωτική γραμμή, σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών κ. Tendonski, είναι μια ένεση ρευστότητας σε αυτές τις επιχειρήσεις. Επιπλέον, για το 15% της επένδυσής τους οι ΜΜΕ θα λάβουν επιστροφή με τη μορφή επιχορήγησης από την ΕΕ. Η πίστωση γίνεται μέσω του Προγράμματος Υποστήριξης Ανταγωνισμού και Καινοτομίας και αποσκοπεί στην ώθηση των επενδύσεων σε νέες εγκαταστάσεις παραγωγής και στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Το πρόγραμμα για την υποστήριξη του ανταγωνισμού και της καινοτομίας προβλέπεται να ανέλθει σε 30 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 6 εκατ. ευρώ είναι επιχορήγηση από την ΕΕ. Δεν αποκλείεται η ένταξη και άλλων τραπεζών στον εν λόγω πρόγραμμα.

1.4 Μεταφορές & Επικοινωνίες

-Έναρξη κατασκευής αυτοκινητοδρόμου Rankovce-Kriva Palanka

Σύμφωνα με δημοσιεύματα ξεκινάει εντός του Ιουνίου τ.ε. η κατασκευή του αυτοκινητοδρόμου Rankovce-Kriva Palanka. Το εν λόγω οδικό τμήμα θα έχει μήκος 26 χιλιόμετρα και πλάτος 12,5 μέτρα. Η κατασκευή του αναμένεται να κοστίσει 78 εκατ. ευρώ.

-Εκτιμήσεις για το κόστος κατασκευής του αυτοκινητοδρόμου Kicevo - Αχρίδας

Εκτιμάται ότι τον επόμενο μήνα θα γίνει γνωστό το κόστος κατασκευής του αυτοκινητοδρόμου Kicevo – Αχρίδας. Αρχικά, ανακοινώθηκε ότι θα κοστίσει περί τα 374 εκατ. ευρώ, συν 10% για τα απρόβλεπτα έξοδα, ή συνολικά 411 εκατ. ευρώ. Η Κυβέρνηση δήλωσε ότι μόλις ολοκληρωθούν οι υπολογισμοί και οι διαπραγματεύσεις με τους Κινέζους, θα ενημερώσει αμέσως το κοινό. Η προθεσμία για την ολοκλήρωση της κατασκευής του αυτοκινητοδρόμου Kicevo - Αχρίδας είναι η 30^η Ιουνίου 2021. Ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών, κ. Goran Sugareski δήλωσε ότι η απόφαση να υπογραφεί παράρτημα της Συμφωνίας για την κατασκευή αυτού του αυτοκινητοδρόμου, έγινε κατόπιν αιτήματος του φορέα εποπτείας. Πρόσθεσε επίσης ότι η ανάγκη παράτασης της προθεσμίας ολοκλήρωσης της κατασκευής ήταν αποτέλεσμα της έλλειψης αντιστοιχίας μεταξύ της τεκμηρίωσης του έργου και των πραγματικών συνθηκών. Σύμφωνα με τον κ. Υπουργό, το παράρτημα αφορούσε μόνο στην παράταση της προθεσμίας κατασκευής και οι περαιτέρω αναλύσεις έγιναν προκειμένου να προσδιοριστεί η πρόσθετη χρηματοδότηση που απαιτείται για το έργο. Μετά την ολοκλήρωση του σχεδιασμού ολόκληρου του έργου, μια ομάδα εμπειρογνομόνων, σε συνεργασία με τον φορέα εποπτείας θα εκτιμήσει το επιπλέον κόστος. Σύμφωνα με τον κ. Sugareski, η ολοκλήρωση του αυτοκινητοδρόμου είναι προτεραιότητα για το κράτος.

-Angjusev: Για την κατασκευή του αυτοκινητοδρόμου Skorje – Blace (πΓΔΜ-Κόσσοβο)

Σύμφωνα με δηλώσεις του αρμόδιου για τα οικονομικά θέματα Αντιπροέδρου τη Κυβέρνησης κ. Koco Angjusev, η κατασκευή του αυτοκινητοδρόμου Skorje – Blace αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα υποδομής για την Κυβέρνηση, εξ αιτίας και των σημαντικών οικονομικών συναλλαγών με το Κοσσυφοπέδιο. Όπως ανέφερε, το οδικό έργο από Σκόπια προς Blace, μήκους 13 χλμ., και εκτιμώμενης αξία 63 εκατ. ευρώ, βρίσκεται υπό μελέτη και η Κυβέρνηση βρίσκεται σε επαφή με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης για τη χρηματοδότηση της κατασκευής του.

-TELECOM πΓΔΜ: 25,9 εκατ ευρώ το μέρισμα που θα διατεθεί από τα κέρδη του 2017

Η εταιρεία τηλεπικοινωνιών Telekom στην πΓΔΜ ανακοίνωσε ότι φέτος θα διαθέσει μέρισμα ύψους 25,9 εκατ. ευρώ, το καθαρό κέρδος για το 2017. Η απόφαση για τη διανομή του μερίσματος πρέπει να ληφθεί από τη Συνέλευση των Μετόχων. Ο μεγαλύτερος μέτοχος της εταιρείας είναι η Deutsche Telekom, η οποία κατέχει το 51% των μετοχών μέσω της τοπικής εταιρείας "Kamenimost". Η Κυβέρνηση της πΓΔΜ κατέχει μερίδιο 34,81% του κεφαλαίου της Telekom. Οι μέτοχοι μειοψηφίας, οι περισσότεροι από τους οποίους είναι υπάλληλοι ή συνταξιούχοι της τηλεπικοινωνιακής εταιρείας, οι οποίοι κατέχουν το 2,73% του κεφαλαίου, θα λάβουν επίσης μερίσματα. Η Διεθνής Χρηματοδοτική Εταιρεία IFC κατέχει 1,45% των μετοχών, ενώ η Telekom της πΓΔΜ κατέχει το 10% των μετοχών.

1.5 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων

-Οι επενδύσεις στη γεωργία εξαρτώνται άμεσα από τα δάνεια

Ο τομέας της γεωργίας παρουσιάζει σημαντικές προοπτικές και θα μπορούσε να παίξει καθοριστικό ρόλο στην οικονομία της χώρας. Ωστόσο, η ανάπτυξη του κλάδου εξαρτάται από τις δυνατότητες χρηματοδότησής του. Σύμφωνα με τους ειδικούς, οι επενδύσεις στη γεωργία εξαρτώνται άμεσα από τη δυνατότητα άντλησης πόρων από τις τράπεζες. Από την άλλη πλευρά, τα τραπεζικά ιδρύματα είναι ιδιαίτερα προσεκτικά στη χορήγηση δανείων και απαιτούν αξιόπιστες εγγυήσεις για την παροχή χρηματοδότησης. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τους ειδικούς, λόγω της ιδιαιτερότητας και του μεγάλου κινδύνου στην παραγωγή, για να μπορέσουν να αντλήσουν χρήματα οι οικονομικά αδύναμοι αγρότες πρέπει να υποστηριχθούν από κρατικά μέτρα.

-Περισσότερα από 78 εκατ. ευρώ σε αγροτικές επιδοτήσεις

Σύμφωνα με τον κ. Nikolce Babovski, αναπληρωτή διευθυντή του Οργανισμού Οικονομικής Υποστήριξης στη Γεωργία και στην Αγροτική Ανάπτυξη, περισσότερο από 78 εκατ. ευρώ έχουν καταβληθεί από το Πρόγραμμα Χρηματοδοτικής Στήριξης στη Γεωργία, γεγονός που σημαίνει ότι έχει ήδη πραγματοποιηθεί περισσότερο από το ήμισυ του Προγράμματος για το 2017. Σύμφωνα με τον ίδιο, έχουν καταγραφεί ορισμένα προβλήματα μεταξύ εκείνων που δεν έλαβαν επιδοτήσεις. Συχνά πρόκειται για μίσθωση γης από την AD Water Management ή τη Δημόσια Επιχείρηση Διαχείρισης Βοσκοτόπων.

-Αυξημένο ενδιαφέρον για την παραγωγή καπνού στην πΓΔΜ

Αυξημένο παρουσιάζεται το ενδιαφέρον για την φετινή παραγωγή καπνού στην πΓΔΜ (2018). Κάθε αγρότης, που ασχολείται με την εν λόγω καλλιέργεια, οφείλει να εγγράψει την παραγωγή του σε φύλλο καταγραφής (record sheet), το οποίο θα χρησιμοποιείται για τη σύναψη συμφωνιών αγοράς με μονοπώλια. Οι καπνοκαλλιεργητές στο πλαίσιο της προετοιμασίας τους για την τη νέα συγκομιδή είχαν προθεσμία να καταχωρήσουν τη νέα παραγωγή για το τρέχον έτος, έως την 31 Μαρτίου τ.ε., πριν υπογράψουν τις συμβάσεις εξαγοράς. Στους μέχρι σήμερα οκτώ γνωστούς ξένους αγοραστές προστέθηκε, φέτος, μια ακόμη εταιρεία, η ελληνικών συμφερόντων "Misirian". Σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες, μέχρι στιγμής έχουν αγοραστεί περισσότεροι από 23,5 χιλιάδες τόνοι καπνού από τη συγκομιδή του περασμένου έτους, με μέση τιμή περίπου 3,5 ευρώ ανά χιλιόγραμμο. Οι καλλιεργητές καπνού απαιτούν 20% αύξηση των τιμών αγοράς ανά κατηγορία και είδος καπνού για την καλλιέργεια του 2018, λόγω αυξημένου κόστους παραγωγής και καλύτερης ποιότητας απόδοσης.

1.6 Τομέας Εμπορίου

-Δείκτες κύκλου εργασιών στον τομέα του εμπορίου, Μάιος 2018

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Μάιο 2018, ο κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο αυξήθηκε στις ακόλουθες κατηγορίες: Λιανικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού (κατά 13,0% σε ονομαστικές τιμές και 9,7% σε πραγματικούς όρους), Λιανικό εμπόριο, εκτός από τα καύσιμα (κατά 7,7% σε ονομαστικούς όρους και 4,9% σε πραγματικούς όρους), Λιανικό εμπόριο εκτός από τα καύσιμα αυτοκινήτων (κατά 10,3% σε ονομαστικούς όρους και 8,0% σε πραγματικούς όρους) και Λιανικό εμπόριο αυτοκινήτων καυσίμων (κατά 12,8% σε ονομαστικούς όρους και 1,9% σε πραγματικούς όρους).

1.7 Βιομηχανικός Τομέας

-TELAMON: Επενδύσεις της αμερικανικής εταιρεία στην πΓΔΜ

Η Κυβέρνηση ενέκρινε την έκθεση σχετικά με το σχέδιο συμφωνίας για την επέκταση της κρατικής βοήθειας στην εταιρεία παραγωγής και εμπορίας Telamon Europe. Η αμερικανική εταιρεία Telamon πρόκειται να επενδύσει 4 εκατ. ευρώ σε μια εγκατάσταση στην πΓΔΜ η οποία, σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο της εταιρείας, θα δημιουργήσει 300 θέσεις εργασίας, τα πρώτα πέντε χρόνια. Η Telamon παράγει μηχανήματα σύνδεσης και μηχανήματα για κοπή και κλείσιμο καλωδίων και ταινιών. Είναι μια από της μεγαλύτερες επιχειρήσεις του τομέα στις ΗΠΑ με γραφεία αντιπροσωπείας στην Ιντιάνα, το Ιλινόις, την Καλιφόρνια, το Αρκάνσας, το Οχάιο, το Νιου Τζέρσεϋ, το Κάνσας και το Μισούρι, καθώς και δύο διεθνείς εγκαταστάσεις στην Κίνα και στο Μεξικό. Η εγκατάσταση στη πΓΔΜ θα αποτελέσει την έδρα της εταιρείας στην Ευρώπη.

-DURA Automotive Systems: Εργοστάσιο της αυτοκινητοβιομηχανίας στο Bunardzik

Σύμφωνα με τη Διεύθυνση για τις Ζώνες Τεχνολογικής Βιομηχανικής Ανάπτυξης, η αμερικανική αυτοκινητοβιομηχανία «DURA Automotive Systems» θα ανοίξει εργοστάσιο στο Bunardzik και αναμένεται να απασχολεί περίπου 500 άτομα. Η εταιρεία είναι παγκόσμιος προμηθευτής γνήσιων εξαρτημάτων για τους πιο γνωστούς κατασκευαστές αυτοκινήτων σε όλο τον κόσμο.

-Angjushev: Ανακοίνωση νέων επενδύσεων συνολικού ύψους 11 εκατ. ευρώ

Ο αρμόδιος για την οικονομία Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, Κ. Angjushev ανακοίνωσε την υλοποίηση δύο νέων επενδύσεων στην Ζώνη Τεχνολογικής και Βιομηχανικής Ανάπτυξης των Σκοπίων, συνολικής αξίας 11 εκατ. ευρώ. Συγκεκριμένα, η τουρκικών συμφερόντων 'Balkanlar Plast' αναμένεται να επενδύσει 8 εκατ. ευρώ σε εγκαταστάσεις παραγωγής πλαστικών συσκευασιών και η 'Zenit International', συμφερόντων Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, 3 εκατ. ευρώ σε εγκαταστάσεις παραγωγής θερμοσιφώνων.

1.8 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος

Νέα Μονάδα Επεξεργασίας Λυμάτων στο Κιτσέβο με κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Την Τετάρτη 20 Ιουνίου 2018 ετέθη σε λειτουργία το εργοστάσιο επεξεργασίας λυμάτων στο Δήμο Kichevo παρουσία του Πρέσβη κ. Samuel Zbogor, Επικεφαλής της εδώ Αντιπροσωπείας της ΕΕ, του ΠΘ της χώρας κ. Zoran Zaev, της Υπουργού Περιβάλλοντος και Χωροταξίας κα. Sadula Duraki και του Δημάρχου του Kichevo κ. Fatmir Dehari. Το Kichevo είναι ένας από τους τρεις Δήμους, μαζί με τη Strumica και το Radovich, οι οποίοι έλαβαν κοινοτικά κονδύλια για την κατασκευή μονάδας επεξεργασίας λυμάτων (WWTP). Η νέα εγκατάσταση θα λύσει το πρόβλημα των λυμάτων στο Δήμο και θα συμβάλει στην προστασία του περιβάλλοντος και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών του Δήμου. Το εν λόγω έργο, ύψους 8,2 εκατ. ευρώ υλοποιήθηκε από κοινού με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Χωροταξίας, το Υπουργείο Οικονομικών, τον Δήμο του Kichevo και τη Δημόσια Κοινοτική Επιχείρηση (Komunalec). Τα εγκαίνια του έργου εντάχθηκαν στο πλαίσιο της εκστρατείας "EU for YOU!", η οποία έχει ως στόχο την ευαισθητοποίηση και την ενημέρωση του κοινού σχετικά με τη βοήθεια της ΕΕ στη χώρα.

1.9 Τομέας Τουρισμού

-Ελλάδα σταθερά ο πρώτος τουριστικός προορισμός των πολιτών της πΓΔΜ

Σύμφωνα με δημοσίευμα του κρατικού ειδησεογραφικού πρακτορείου 'MIA' της πΓΔΜ, η Ελλάδα παραμένει σταθερά ο πρώτος τουριστικός προορισμός για τους πολίτες της χώρας, με δεύτερο την Τουρκία. Παρά την αύξηση των τιμών των τουριστικών καταλυμάτων στην Ελλάδα που αγγίζει το 30%, τα ταξιδιωτικά πρακτορεία της πΓΔΜ εκτιμούν ότι το ενδιαφέρον για τους ελληνικούς τουριστικούς προορισμούς παραμένει αμείωτο. Σημειώνεται, δε, ότι ούτε η επιβολή φόρου διαμονής φαίνεται να έχει επηρεάσει αρνητικά την προτίμηση των πολιτών της πΓΔΜ για την Ελλάδα. Αντιθέτως, αναμένεται ότι και κατά τη φετινή θερινή περίοδο θα καταγραφεί αύξηση του ενδιαφέροντος για το ελληνικό τουριστικό προϊόν. Ο κύριος τουριστικός προορισμός των πολιτών της πΓΔΜ στην Ελλάδα είναι, βάσει του προαναφερθέντος δημοσιεύματος, το πρώτο και το δεύτερο «πόδι» της Χαλκιδικής. Έχει αρχίσει, δε, να αυξάνεται το ενδιαφέρον και για το τρίτο «πόδι». Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της πΓΔΜ, ο αριθμός των διελεύσεων πολιτών της χώρας από τις

συνοριακές διόδους με την Ελλάδα ανήλθε, το 2017, σε 1.072.882, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 10% σε σχέση με το 2016 (974.561 διελεύσεις) και του 16% έναντι του 2015 (922.712 διελεύσεις).

-Κοινή προώθηση εξωτερικού τουρισμού Σερβίας – ΠΓΔΜ

Σε κοινή συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στο Νις μεταξύ εκπροσώπων ΠΓΔΜ και Σερβίας καθορίστηκε ο τρόπος κοινός τουριστικών προσφορών για την προσέλκυση τουριστών από τις υπερπόντιες χώρες, προωθώντας τον πολιτιστικό τουρισμό. Στόχος των δυο χωρών είναι η συνεργασία για την ανάδειξη του περιφερειακού τουριστικού προϊόντος προς ορισμένες υπερπόντιες χώρες, ώστε να καταστεί πιο πετυχημένο, αξιοποιώντας τον πολιτισμό που το καθιστά ακόμη πιο ελκυστικό. Σύμφωνα με τα αρμόδια Υπουργεία οι ιδιωτικοί τουριστικοί τομείς της ΠΓΔΜ και της Σερβίας θα εργαστούν για να διευκρινίσουν λεπτομερέστερα τα στοιχεία που θα μπορούσαν να γίνουν μέρος του κοινού πακέτου τουρισμού.

1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Μείωση ενεργών επιχειρηματικών οντοτήτων σε ετήσια βάση στην ΠΓΔΜ (στοιχεία 2017)

Σύμφωνα με την εδώ Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, τα στοιχεία για τη δομή των ενεργών επιχειρηματικών οντοτήτων, με βάση τον αριθμό των εργαζομένων, δείχνουν ότι το μεγαλύτερο ποσοστό 79,3% είναι επιχειρηματικές οντότητες με ένα (1) έως εννέα (9) υπαλλήλους. Στη χώρα πέρυσι υπήρχαν 71.419 ενεργές επιχειρηματικές οντότητες, οι οποίες είναι κατά 0,1% λιγότερες από το 2016. Κατά την περίοδο αυτή παρατηρήθηκε μείωση του αριθμού των ενεργών επιχειρηματικών οντοτήτων στο "χονδρικό και λιανικό εμπόριο, την επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών" κατά 379 οντότητες, στον τομέα "γεωργία, δασοκομία και αλιεία" κατά 146 οντότητες και στον τομέα "μεταφορές και αποθήκευση" κατά 97 οντότητες. Το 2017, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, ο τομέας "επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες" παρουσίασε μικρή αύξηση κατά 330 οντότητες. Τα στοιχεία για τη δομή των ενεργών επιχειρηματικών οντοτήτων ανά τομέα δραστηριότητας δείχνουν ότι το 2017 οι τομείς είχαν ως εξής: "χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών" 32,7% και "μεταποιητική βιομηχανία" 11%. Λιγότερο αντιπροσωπευτικοί είναι οι τομείς "παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού" 0,2% και "εξόρυξη και λατομεία" 0,3%. Τα στοιχεία για τη δομή των ενεργών επιχειρηματικών οντοτήτων σύμφωνα με τον αριθμό των εργαζομένων δείχνουν ότι το μεγαλύτερο ποσοστό 79,3% είναι επιχειρήσεις με ένα έως εννέα υπαλλήλους. Στη συνέχεια, ακολουθούν επιχειρηματικές οντότητες χωρίς υπαλλήλους ή οντότητες με απροσδιόριστο αριθμό εργαζομένων με ποσοστό 11%, ακολουθούμενο από οντότητες με 10 έως 19 εργαζόμενους. Μόνο το 0,3% των ενεργών επιχειρήσεων έχουν πάνω από 250 εργαζόμενους.

-Σχέδιο Οικονομικής Ανάπτυξης: Έναρξη της διανομής κεφαλαίων προς επιχειρήσεις

Μετά τα μέσα Ιουλίου τ.ε., αναμένεται ότι θα διανεμηθούν τα πρώτα κεφάλαια της κρατικής στήριξης προς επιχειρήσεις από το Σχέδιο Οικονομικής Ανάπτυξης της Κυβέρνησης. Για την πρώτη ανακοίνωση του τρίτου πυλώνα που πραγματοποιήθηκε μέσω του Ταμείου Καινοτομίας, υποβλήθηκαν αιτήσεις από 236 εταιρείες, μεταξύ των οποίων οι περισσότερες είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις από τον τομέα πληροφορικής (IT) στα Σκόπια.

-Ανησυχία των εργοδοτών για τις πιέσεις αύξησης του κατώτατου μισθού

Οι εργοδότες ισχυρίζονται ότι, εξ αιτίας της πρόσθετης πίεσης για αύξηση του κατώτατου μισθού, οι επιχειρήσεις μακροπρόθεσμα θα αντιμετωπίσουν μείζονα προβλήματα. Οι στατιστικές δείχνουν ότι ο μέσος μισθός τον Απρίλιο 2018 έφτασε, κατ' ελάχιστο, τα 24.000 δηνάρια, δηλαδή 5,5% περισσότερο από τον αντίστοιχο μήνα του περασμένου έτους.

-Αντίδραση των επιχειρήσεων στην εισαγωγή προοδευτικών φορολογικών συντελεστών

Σύμφωνα με τα τοπικά ΜΜΕ, οι επιχειρηματίες αντιτίθενται στην ανακοίνωση αύξησης των φόρων και στην εισαγωγή προοδευτικών συντελεστών. Ισχυρίζονται ότι το εν λόγω σχέδιο θα καταστρέψει την ήδη εύθραυστη οικονομία που βρίσκεται στα πρόθυρα της ύφεσης.

-Δελτία τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στην πΓΔΜ (5^{ης}, 13^{ης} & 25^{ης} Ιουνίου τ.ε.)

Τον Ιούνιο τ.ε το Γραφείο ΟΕΥ-Σκοπίων δημοσίευσε τρία δελτία προκηρύξεων διεθνών διαγωνισμών στην πΓΔΜ (με ημερομηνίες 5, 13 & 25 Ιουνίου 2018) τα οποία είναι, επίσης, διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ στη διαδικτυακή πύλη AGORA, στους ακόλουθους συνδέσμους:

<http://agora.mfa.gr/infocfiles/TENDERS%20June%202%20mk.pdf> (5^{ης} Ιουνίου τ.ε.)

<http://agora.mfa.gr/infocfiles/TENDERS%20June%202%202%20mk.pdf> (13^{ης} Ιουνίου τ.ε.)

<http://agora.mfa.gr/infocfiles/TENDERS%20June%203%20mk.pdf> (25^{ης} Ιουνίου τ.ε.)

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Οικονομικό Προφίλ πΓΔΜ για το έτος 2017

Στο πλαίσιο της τακτικής και συστηματικής ενημέρωσης της επιχειρηματικής κοινότητας από το Γραφείο ΟΕΥ – Σκοπίων, σας ενημερώνουμε ότι έχει αναρτηθεί στη διαδικτυακή πύλη «agora» το «Οικονομικό Προφίλ της πΓΔΜ» για το έτος 2017, το οποίο αποτελεί μια συνοπτική απεικόνιση σε πίνακες χρήσιμων οικονομικών και εμπορικών στοιχείων για την χώρα. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ανατρέξουν για τις πληροφορίες αυτές στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<http://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/infocfile/62731>

-Αυξητική πορεία Άμεσων Ξένων Επενδύσεων σε πΓΔΜ (α' τρίμηνο 2018)

Η αξία των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (ΑΞΕ) στην πΓΔΜ, το α' τρίμηνο 2018, κατέγραψε, σε επίπεδο ρών, σημαντική αύξηση, της τάξης του 31,2% σε σχέση με το τελευταίο τρίμηνο του 2017, ανερχόμενη σε 235,03 εκατ. ευρώ (προκαταρκτικά στοιχεία Κεντρικής Τράπεζας πΓΔΜ). Πρόκειται για ποσό, το οποίο ξεπερνά τη συνολική αξία των εισερχόμενων ΑΞΕ στην πΓΔΜ, το 2017 (227,5 εκατ. ευρώ), ενώ σε επίπεδο τριμήνου είναι το υψηλότερο της τελευταίας δεκαετίας. Στην πρώτη θέση μεταξύ των χωρών προέλευσης ΑΞΕ, κατά το προαναφερθέν χρονικό διάστημα, κατατάσσονται οι Μπαχάμες (με 17,16 εκατ. ευρώ), ενώ έπονται η Γερμανία (με 10,11 εκατ. ευρώ), η Σλοβενία (με 9,16 εκατ. ευρώ), η Γαλλία (με 6,98 εκατ. ευρώ) και η Ιταλία (με 3,96 εκατ. ευρώ). Η γεωγραφική κατανομή των ρών ΑΞΕ στην πΓΔΜ έχει διαφοροποιηθεί σε σχέση με το 2017, καθώς από τις χώρες που περιλαμβάνονταν στην πρώτη δεκάδα (ως προς τις ροές ΑΞΕ), το παρελθόν έτος, μόνον τέσσερις διατηρήθηκαν σε αυτή, το α' τρίμηνο τ.έ. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η Αυστρία που βρισκόταν στη δεύτερη θέση, με 24,01 εκατ. ευρώ, το 2017, κατέγραψε αποεπένδυση ύψους 10,75 εκατ. ευρώ, κατά την υπό εξέταση περίοδο, ενώ η Ελλάδα από την όγδοη θέση, με 5,54 εκατ. ευρώ, σημείωσε αποεπένδυση 0,41 εκατ. ευρώ (στοιχεία ρών). Διευκρινίζεται, πάντως, ότι τα προσφάτως δημοσιευθέντα στοιχεία ρών ΑΞΕ αποτυπώνουν την εικόνα για ένα περιορισμένο χρονικό διάστημα του έτους, η οποία, σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να έχει συγκυριακό χαρακτήρα. Για την εξαγωγή ασφαλέστερων συμπερασμάτων ως προς την κατάταξη και τη συμμετοχή των χωρών στις εισερχόμενες ΑΞΕ στην πΓΔΜ, ενδείκνυνται τα στοιχεία σωρευτικών ΑΞΕ, βάσει των οποίων, κατά το χρονικό διάστημα 1997-2016, η Ελλάδα κατέλαμβανε την 3^η θέση (με 463,4 εκατ. ευρώ), μετά την Αυστρία (567,5 εκατ. ευρώ) και το Ηνωμένο Βασίλειο (με 519,4 εκατ. ευρώ). Λαμβάνοντας υπ' όψιν την τρέχουσα εικόνα των ΑΞΕ στην πΓΔΜ, όπως τουλάχιστον αυτή σκιαγραφείται από τα διαθέσιμα στοιχεία ρών της Κεντρικής Τράπεζας, η χώρα φαίνεται να ανακτά, σταδιακά, την εμπιστοσύνη των επενδυτών (μετά από μία παρατεταμένη αρνητική περίοδο, καθώς τα δύο τελευταία τρίμηνα καταγράφεται συνεχής αύξηση των ΑΞΕ. Παρά ταύτα, κρίνεται σκόπιμο να σημειωθεί ότι από το ποσό των 235,03 εκατ. ευρώ ΑΞΕ (το α' τρίμηνο τ.έ.) μόνον τα 19,44 εκατ. ευρώ αποτελούσαν νέα επένδυση σε μετοχικό κεφάλαιο, ενώ το συντριπτικά μεγαλύτερο μέρος (215,59 εκατ. ευρώ) αφορούσε σε επανεπένδυση κερδών και σε χρεωστικούς τίτλους.

-Οριακή ανάπτυξη της τάξης του 0,1% για την οικονομία της πΓΔΜ (α' τρίμηνο 2018)

Η οικονομία της πΓΔΜ κατέγραψε, το α' τρίμηνο 2018, ισχνή ανάπτυξη της τάξης του 0,1%, σύμφωνα με τα προσφάτως δημοσιευθέντα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της χώρας. Πρόκειται για αισθητή μείωση του ρυθμού αύξησης του ΑΕΠ σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο (είχε καταγραφεί αύξηση 1,2%), η οποία ανατρέπει της προσδοκίες του οικονομικού επιτελείου της Κυβέρνησης για αυξητικούς ρυθμούς οικονομικής

ανάκαμψης και θέτει εν αμφιβόλω τις προβλέψεις του Υπουργείου Οικονομικών και της Κεντρικής Τράπεζας της πΓΔΜ για ανάπτυξη της τάξης του 3,2%, το 2018. Κινητήριοι μοχλός της ανάπτυξης συνέχισε να είναι η ιδιωτική κατανάλωση, η οποία αυξήθηκε κατά 4% και συμμετείχε με μερίδιο 64,3% στη διαμόρφωση του ΑΕΠ της χώρας. Σε τομεακό επίπεδο, θετική συμβολή στο ΑΕΠ είχαν το εμπόριο (χονδρικό και λιανικό), οι μεταφορές και οι υπηρεσίες διαμονής και εστίασης (με αύξηση 10,5% και μερίδιο 22% του ΑΕΠ), η γεωργία/αλιεία, (με αύξηση 6,5% και μερίδιο 7,7% του ΑΕΠ) και η μεταποίηση (με αύξηση 5,5% και μερίδιο 11,3% του ΑΕΠ). Αντιθέτως, ο κατασκευαστικός κλάδος συνέχισε την πτωτική του πορεία, καταγράφοντας μείωση της τάξης του 37% (μερίδιο 4,6% του ΑΕΠ), ενώ καθοδικά κινήθηκε και ο τομέας επικοινωνιών και πληροφορικής (-7% και μερίδιο 3% του ΑΕΠ). Σχολιάζοντας την αναιμική ανάπτυξη του πρώτου τριμήνου, ο αρμόδιος για την οικονομία Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης της πΓΔΜ, κ. K. Angjushen απέδωσε το χαμηλό ποσοστό στη σημαντική μείωση της κατασκευαστικής δραστηριότητας, λόγω της προσωρινής διακοπής ορισμένων έργων οδικών υποδομών, προκειμένου να διορθωθούν λάθη και παρατυπίες της προηγούμενης Κυβέρνησης και να μειωθεί το κόστος υλοποίησής τους. Πρόκειται για τους αυτοκινητοδρόμους Miladinovci - Štip και Kičevo - Achrida, την κατασκευή των οποίων έχει αναλάβει η κινεζική 'Sinohydro Corporation LTD'. Ο Αντιπρόεδρος Angjushen εξέφρασε, πάντως, την αισιοδοξία του για επίτευξη του προβλεφθέντος ρυθμού ανάπτυξης 3,2%, το τρέχον έτος. Αναφερόμενος στον χαμηλό ρυθμό ανάπτυξης, ο Υπουργός Οικονομικών της πΓΔΜ, κ. D. Tendonski σημείωσε ότι η Κυβέρνηση έχει καταφέρει, μέχρι στιγμής, να σταθεροποιήσει την οικονομική κατάσταση της χώρας, προσθέτοντας ότι η αυξητική τάση στους τομείς του εμπορίου, της μεταποίησης και της γεωργίας δικαιολογεί την προσδοκία για επιτάχυνση του ρυθμού ανάπτυξης, το επόμενο χρονικό διάστημα. Όσον αφορά στη συνέχιση της πτωτικής πορείας του κατασκευαστικού κλάδου, σχολίασε ότι επιλογή της Κυβέρνησης είναι η ανάπτυξη να μην βασίζεται σε κατασκευή μνημείων, προσόψεων κτηρίων και άλλων παρόμοιων έργων.

3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Συμμετοχή Προέδρου πΓΔΜ σε 6ο Παγκόσμιο Φόρουμ στο Μπακού του Αζερμπαϊτζάν

Ο Πρόεδρος της πΓΔΜ, κ. Gjorge Ivanov, συμμετείχε στο 6ο Παγκόσμιο Φόρουμ στο Μπακού του Αζερμπαϊτζάν και αναφερόμενος στις υποδομές της χώρας του δήλωσε ότι για να μπορέσει να ενταχθεί σε δομές όπως το ΝΑΤΟ και η Ευρωπαϊκή Ένωση και να συμμετέχει αποτελεσματικά στον ευρωπαϊκό οικονομικό χώρο, χρειάζεται, επίσης, και ευρωπαϊκές υποδομές. Για το σκοπό αυτό, σύμφωνα με τον κ. Ivanov, η πΓΔΜ αποφάσισε να χρησιμοποιήσει ευνοϊκά κινεζικά δάνεια, από την πρωτοβουλία 16 + 1, για να κατασκευάσει ένα σημαντικό τμήμα του Πανευρωπαϊκού Διαδρόμου 8, το οποίο συνδέει την Αδριατική με τη Μαύρη Θάλασσα. Ο Πρόεδρος της πΓΔΜ τόνισε ότι τα έργα υποδομής στο πλαίσιο του "One Way, One Belt" θα επιτρέψουν τη στενή διασύνδεση των χωρών της Κεντρικής, Ανατολικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης, γεγονός που θα αυξήσει την ανταγωνιστικότητα των Οικονομιών της περιοχής για τους ξένους επενδυτές. Επίσης, ανέφερε ότι, η πΓΔΜ είναι μέρος της πρωτοβουλίας για την κατασκευή της ταχείας διαδρομής από τη Βουδαπέστη στο Βελιγράδι, η οποία συνεχίζεται, μέσω της πΓΔΜ, στο λιμάνι του Πειραιά. Επιπλέον, ανέφερε ότι η χώρα είναι αποφασισμένη να ανανεώσει το έργο για τη σύνδεση των ποταμών Βαρδάρη (Αξιού)-Μοράβα-Δούναβη, με το Αιγαίο. Η πρωτοβουλία "One Way One Belt" προβλέπει την κατασκευή πολλών οικονομικών διαδρόμων που θα καλύπτουν τα δύο τρίτα του παγκόσμιου πληθυσμού και το ένα τρίτο του παγκόσμιου ΑΕΠ.

-Ιταλική Επιχειρηματική Αποστολή στην πΓΔΜ (Σκόπια, Ιούνιος 2018)

Τον Ιούνιο τ.ε. πραγματοποιήθηκε ιταλική επιχειρηματική αποστολή στην πΓΔΜ στην οποία συμμετείχαν 15 ιταλικές επιχειρήσεις από τους κλάδους: των κατασκευών, υποδομών, σιδηροδρόμων, ενέργειας και περιβάλλοντος.

4. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Εκδήλωση για το νέο Πρόγραμμα Οικονομικών Μεταρρυθμίσεων της πΓΔΜ (ERP 2019-2021)

Στις 11-12 Ιουνίου τ.ε. πραγματοποιήθηκε, στα Σκόπια, η εναρκτήρια εκδήλωση της διαδικασίας κατάρτισης του Προγράμματος Οικονομικών Μεταρρυθμίσεων (ERP) 2019-2021 της πΓΔΜ (υπό τη συν-διοργάνωση του Υπουργού Οικονομικών της χώρας, της εδώ Αντιπροσωπείας της ΕΕ και του ΟΟΣΑ), στην οποία συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, ο Υπουργός Οικονομικών της πΓΔΜ, D. Tevdovski και ο Επικεφαλής της εδώ Αντιπροσωπείας της ΕΕ, Πρέσβης S. Žbogar. Ο κ. Tevdovski σημείωσε ότι, αποδίδεται ιδιαίτερη σημασία στην κατάρτιση και την εφαρμογή του ERP, καθώς αποτελεί εργαλείο για την κατάλληλη προετοιμασία της οικονομίας της χώρας στην πορεία της προς ένταξη στην ΕΕ. Τόνισε, δε, ότι είναι η πρώτη φορά που η πΓΔΜ διαθέτει σαφή και αξιόπιστη στρατηγική δημοσιονομικών μεταρρυθμίσεων. Στο πλαίσιο αυτό, ανέφερε ότι στο σχεδιασμό του οικονομικού επιτελείου, για το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, περιλαμβάνονται η κατάρτιση (για πρώτη φορά στην ιστορία της χώρας) μεσοπρόθεσμου προϋπολογισμού, η εισαγωγή του θεσμού του Δημοσιονομικού Συμβουλίου και ο εκ νέου προγραμματισμός κοινωνικών μεταβιβάσεων και αγροτικών επιδοτήσεων, σύμφωνα με τις συστάσεις της ΕΕ. Ο κ. Žbogar εξέφρασε την ικανοποίησή του για το υψηλό επίπεδο συνεργασίας ανάμεσα στις αρμόδιες Υπηρεσίες της πΓΔΜ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά τη διαδικασία κατάρτισης του ERP 2018-2020, σημειώνοντας ότι η πΓΔΜ κατέγραψε τη μεγαλύτερη πρόοδο μεταξύ των χωρών της περιοχής, ως προς την υιοθέτηση των συστάσεων της ΕΕ. Παρατήρησε, δε, ότι το ERP λειτουργεί ως το βασικό μεταρρυθμιστικό σχέδιο και ως καθοδηγητική δύναμη για την επίτευξη της πορείας της χώρας προς την ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, προσέθεσε, είναι σημαντικό να αξιοποιηθεί το θετικό *momentum* που έχει δημιουργηθεί και να ενταθεί ο ρυθμός υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων. Από πλευράς ΟΟΣΑ, σημειώθηκε ότι η πΓΔΜ έχει καταγράψει βελτίωση ως προς την προσέλκυση Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (ΑΞΕ) και ότι η γενική τάση της οικονομίας της είναι θετική. Εξακολουθούν, ωστόσο, να υπάρχουν τέσσερις ανασταλτικοί παράγοντες για την ανάπτυξη: (α) η ανεργία, ως αποτέλεσμα των δομικών προβλημάτων της αγοράς εργασίας, (β) η άτυπη οικονομία, (γ) η ελλιπής σύνδεση του εκπαιδευτικού συστήματος με την αγορά εργασίας και (δ) ο χαμηλός βαθμός διάχυσης της τεχνογνωσίας και των υπολοίπων ωφελειών που προκύπτουν από τις ΑΞΕ, στην εγχώρια αγορά. Επιπλέον, ειδικότερα θέματα που θα πρέπει να αντιμετωπίσει η Κυβέρνηση της πΓΔΜ, είναι η μη αποτελεσματική εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού και η χαμηλή φοροεισπρακτική ικανότητα. Λιγότερο θετικές ήταν οι εκτιμήσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας για τις προοπτικές της Οικονομίας της πΓΔΜ. Μολονότι οι κεφαλαιουχικές επενδύσεις στη χώρα συνεχίζουν να κινούνται ανοδικά, οι αποδόσεις τους διαγράφουν, πλέον, πτωτική πορεία. Ο μέσος ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ, κατά την περίοδο 2009-2016, (2,8%) ήταν χαμηλότερος από αυτόν των περισσότερων οικονομιών των Δυτικών Βαλκανίων, ενώ εάν διατηρηθεί αμετάβλητος, ο εκτιμώμενος χρόνος σύγκλισης με το μέσο βιοτικό επίπεδο της ΕΕ είναι 75 χρόνια. Η αναπτυξιακή δυναμική της οικονομίας εκτιμάται ότι έχει περιοριστεί, λόγω της στασιμότητας του δείκτη παραγωγικότητας. Ειδικότερα, η παραγωγικότητα των εγχώριων επιχειρήσεων κινείται πτωτικά και είναι χαμηλότερη από αυτήν των περισσότερων οικονομιών της περιοχής, καθώς μη παραγωγικές επιχειρήσεις συνεχίζουν να λειτουργούν και να απασχολούν μεγάλο μέρος του εργατικού δυναμικού της χώρας.

-15^η Σύνοδος Επιτροπής Σταθεροποίησης και Σύνδεσης ΕΕ - πΓΔΜ (Σκόπια, 19-20 τ.μ.)

Στις 19-20 τ.μ. πραγματοποιήθηκε, στα Σκόπια, η 15^η σύνοδος της Επιτροπής Σταθεροποίησης και Σύνδεσης ΕΕ - πΓΔΜ, υπό την κοινή προεδρία του Επικεφαλής της Μονάδας πΓΔΜ και Κοσόβου της Γεν. Δ/σης Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση (DG NEAR/DIR D), κ. David Cullen και της Γενικής Γραμματέως Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Κυβέρνησης της πΓΔΜ, κας Kalinka Gaber. Στην Επιτροπή συζητήθηκαν επιμέρους τομείς της Επιτροπής Σταθεροποίησης και Σύνδεσης ΕΕ-πΓΔΜ, όπως: Μεταρρύθμιση Δημόσιας Διοίκησης (PAR), Οικονομία / δημοσιονομική πολιτική, Χρηματοδοτική στήριξη, Εσωτερική αγορά/ ανταγωνισμός, Γεωργία, Ενέργεια/ Περιβάλλον/ Μεταφορές. Από πλευράς πΓΔΜ υπήρξε ενημέρωση για την πρόοδο που είχε συντελεστεί στους προαναφερόμενους τομείς και από πλευράς ΕΕ αναγνωρίστηκε η συντελεσθείσα πρόοδος σε διάφορους τομείς της οικονομίας και προτάθηκαν τρόποι για την επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων σε εκείνους τους τομείς που επιδέχονται βελτίωσης.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Συμφωνία των Πρεσπών για το ζήτημα της ονομασίας της πΓΔΜ (17.6.2018)

Την Κυριακή 17 Ιουνίου τ.ε. υπεγράφη από τους Υπουργούς των Εξωτερικών Ελλάδος και πΓΔΜ, κ.κ. Νίκο Κοτζιά και Nikola Dimitrov, παρουσία των Πρωθυπουργών των δύο χωρών, κ.κ. Αλέξη Τσίπρα και Zoran Zaev, η Συμφωνία Αθήνας - Σκοπίων για το ζήτημα της ονομασίας της πΓΔΜ. Στην ειδική τελετή υπογραφής παρέστησαν, επίσης, ο κ. Matthew Nimetz, ο Ειδικός Απεσταλμένος του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ για το ονοματολογικό, καθώς και η Αντιπρόεδρος της Επιτροπής και Υπάτη Εκπρόσωπος της ΕΕ για την Εξωτερική Πολιτική και την Πολιτική Ασφαλείας, κα Federica Mogherini, ο Επίτροπος Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων Διεύθυνσης, κ. Johannes Hahn και η Αναπληρώτρια Γενική Γραμματέας των ΗΕ για Πολιτικές Υποθέσεις κα Rosemary DiCarlo. Η Συμφωνία αποτελεί το πρώτο βήμα για την επίλυση μια μακροχρόνιας διαφοράς μεταξύ των δύο χωρών, η οποία εφ' όσον επικυρωθεί από τις δύο πλευρές και τεθεί σε ισχύ, θα αποτελέσει τη βάση για την περεταίρω ανάπτυξης των διμερών εμπορικών και οικονομικών σχέσεων.

-Αύξηση του αριθμού των προσπαθειών παράνομης διέλευσης των συνόρων της πΓΔΜ

Αύξηση του αριθμού των προσπαθειών παράνομης διέλευσης των συνόρων. Μετά από δύο χρόνια συνεχούς μείωσης, οι στατιστικές του Υπουργείου Εσωτερικών σημειώνουν έναν αυξημένο αριθμό μεταναστών που προσπάθησαν να περάσουν παράνομα τα κρατικά σύνορά. Από την αρχή του έτους μέχρι τον Μάιο 2018, κρατήθηκαν 3.384 άτομα που προσπάθησαν να διασχίσουν παράνομα τα σύνορα της χώρας.

6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις

-World Picnic - Taste the World (Σκόπια, 21.5.2018)

Το εδώ Οικονομικό Επιμελητήριο και το Συμβούλιο Ξένων Επενδυτών διοργάνωσαν εκδήλωση προβολής τροφίμων κι ποτών με τίτλο «Παγκόσμιο Πικ-νικ», με στόχο την γνωριμία με πολιτισμούς και κουζίνες των χωρών από τις οποίες προέρχονται οι ξένοι επενδυτές. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε τις 21 Μαΐου (Κυριακή) τ.ε., στα Σκόπια. Από πλευράς επιχειρήσεων ελληνικών συμφερόντων συμμετείχαν, ως χορηγοί της εκδήλωσης, οι εταιρείες OKTA, Pivara Skopje, TITAN, και Mermeren Kombinat.

-Διοργάνωση διεθνούς συνεδρίου για την ενέργεια στην πΓΔΜ (Στρούγκα, 7-8 Ιουνίου 2018)

Στις 7-8 Ιουνίου τ.ε. διοργανώθηκε στη Στρούγκα Διεθνές Συνέδριο για την ενέργεια, υπό τον τίτλο 'Energy Forum 2018', από την εδώ Πρεσβεία των ΗΠΑ, την κρατική εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της πΓΔΜ, 'ELEM' και το Ινστιτούτο 'ZIP' (μη κυβερνητική οργάνωση δραστηριοποιούμενη στην πΓΔΜ). Την εκδήλωση χαιρέτισαν ο αρμόδιος για την οικονομία Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης της πΓΔΜ, κ. K. Angjushen και ο εδώ Πρέσβης των ΗΠΑ, κ. J.L. Baily, ενώ σε αυτήν παρέστησαν εκπρόσωποι εταιρειών του ενεργειακού κλάδου της Ελλάδας, της πΓΔΜ, της Αλβανίας, της Βουλγαρίας και του Κοσσόβου.

Το Γραφείο ΟΕΥ –Σκοπίων παραμένει στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή συμπληρωματική πληροφόρηση.

Η Προϊσταμένη

Παγώνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α'